

Lapsen paras – yhdessä enemmän – Lape muutosohjelman pilottihanke pääkaupunkiseudulla

Pääkaupunkiseudun hankkeessa ovat mukana Espoo, Helsinki, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Vantaa ja HUS. Järjestöistä mukana ovat Nicehearts ry, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri, Pelastakaa Lapset ry ja HelsinkiMission. Lisäksi kumppaneina toimivat Helsingin yliopisto, Laurea, Diak ja ruotsinkielinen sosiaalialan osaamiskeskus FSKC.

Hanke kohdistuu Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman kolmeen kehittämiskokonaisuuteen:

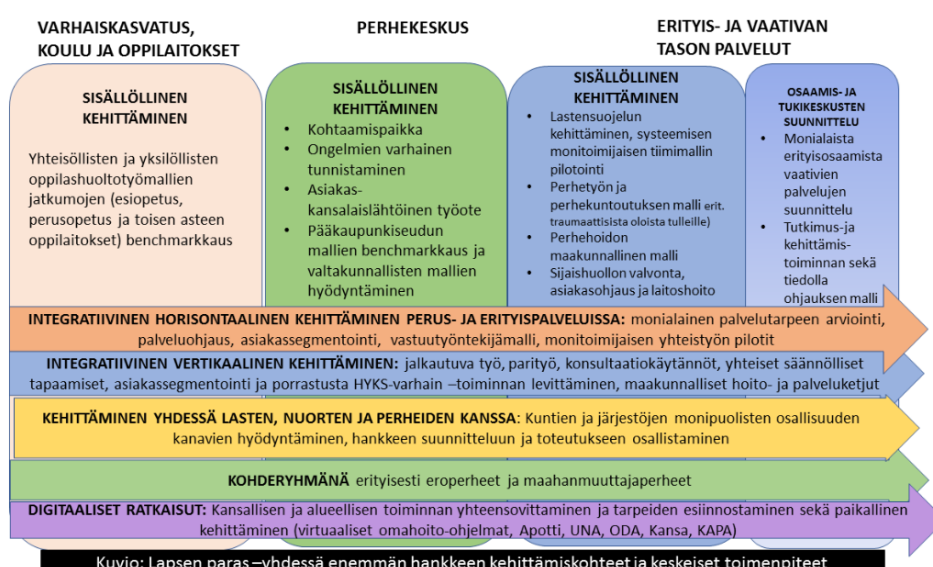
- II. Perhekeskustoimintamalli
- III. Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena
- IV. Erityis- ja vaativimman tason palveluiden kehittäminen

Saamme hankkeeseen valtionavustusta 2 300 000 euroa, jota käytetään esimerkiksi 17 työntekijän palkkaamiseen, perhekeskustoiminnan aloittamiseen ja moniammatillisen osaamisen tukikeskuksen (OT-keskus) suunnitteluun.

Päämäärät ja toimintatavat

Tavoitteena on lasten ja perheiden hyvinvoinnin lisääntyminen. Haluamme varmistaa palveluiden laadun ja yhdenvertaisen saatavuuden sekä asiakaslähtöiset integroidut palvelut ja uudet toimintamallit pääkaupunkiseudulla. Uudistustyön tuloksena palveluja voidaan tarjota yhdenvertaisesti kaikille tarvitseville ja myös käytetyt työmenetelmät ovat yhteneväisiä.

Toimintamallien toimeenpanossa ja palvelujen kehittämisessä tarvitaan sekä horisontaalista että vertikaalista yhteistyötä. Kehittämistemme perustuu tiiviiseen yhteiskehittämisen prosessiin, johon osallistuu työntekijöitä ja palveluiden käyttäjiä. Järjestämme myös kaikille avoimia oppimisverkostotilaisuuksia, joissa työntekijät, palveluiden käyttäjät ja opiskelijat pääsevät arvioimaan kehittämisen alustavia tuloksia. Käynnistämme uusien järjestämisen ja tuottamisen rakenteiden alueellisen suunnittelun valtakunnallisten Lape työpajaprosessien mallinnusten ja sote-ratkaisun keskeisten linjausten selkeytymisen jälkeen. Integroivassa työssä yhteensovitamme perhekeskuksen, varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitosten sekä erityis- ja vaativan tason kokonaisuudet. Toimenpiteissä priorisoimme eroauttamiseen sekä maahanmuuttaja- ja turvapaikanhakijaperheiden ja lasten palvelujen kehittämistä.

Kuvio: Lapsen paras – yhdessä enemmän hankkeen kehittämiskohteet ja keskeiset toimenpiteet

Perhekeskustoimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto

Perhekeskuskokonaisuudessa luomme kuntiin perhekeskuksia tai tuemme kuntien nykyistä perhekeskustoimintaa ja näin lisäämme peruspalveluiden välistä yhteistyötä. Perhekeskuksessa verkostoidaan lapsille ja perheille tarkoitettuja julkisia sosiaali-, terveys- ja kasvatustalouden palveluita, järjestöjen ja seurakuntien palveluita ja vapaaehtoisten toimijoiden palveluita. Yhteiskehittäminen kuntien ja paikallisesti eri tavoin rakentuvien perhekeskusten kanssa mahdollistaa toisilta oppimisen, yhteisten työtapojen mallintamisen sekä toimintatapoja arvioivan ja vertailevan benchmarkauksen.

Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos lapsen ja nuoren hyvinvoinnin tukena

Tässä vahvistamme varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitosten roolia lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisessa. Samalla valmistaudumme sote-uudistukseen ja toimintaympäristön muutokseen vahvistamalla yhteistyörakenteita maakunnan vastuulle siirtyvien sote-palveluiden ja kunnan sivistyspalveluiden välillä. Kehitämme palveluiden lapsilähtöisyyttä ja monialaista yhteistyötä sekä varhaiskasvatukseen, kouluun ja oppilaitoksiin jalkautuvia erityispalveluita.

Konkreettisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi yhteisten yhteisöllisen oppilashuoltotyön toimintamallien arvioiminen, vertailu ja mallintaminen esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Kuntien kehittämistyössä huomioidaan eri kouluasteet niin, että kaikki oppilaat esiopetuksesta toisen asteen oppilaitoksiin tulevat mukaan kehittämiseen. Samoin mallinamme, arvioimme ja vertaamme myös yhteisiä yksilökohtaisen oppilashuollon toimintamalleja esiopetuksessa, koulussa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Erityis- ja vaativimman tason palveluiden kehittäminen

Erityis- ja vaativimman tason muutostyön tavoitteenamme on uudistaa palvelujen rakenteita sote- ja maakuntauudistus huomioiden, uudistaa palveluiden ohjausta ja johtamista sekä luoda työskentelytapoja, jotka perustuvat tutkimustietoon ja hyvin suunniteltuihin integroituihin toimintamalleihin. Konkreettisesti tämä tarkoittaa esimerkiksi pääkaupunkiseudun yhteisen monitoimijaisen arviointimallin luomista ja integratiivisten työmuotojen lisäämistä, kuten esim. erityispalvelujen konsultaatiota, jalkautuvaa työtä ja verkostotyötä. Lastensuojelussa mm. suunnittelemme lastensuojelun perhehoidon järjestämisen toimintamallia. Lisäksi luomme pääkaupunkiseudulla osaamisen tukikeskusten (OT-keskus) monialaista toimintamallia, joka voisi tulla käyttöön koko Uudenmaan sote-maakunnassa.

Hankehallinnointi Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca

http://www.socca.fi/kehittaminen/lasten_ ja_ perheiden_ palvelujen_ muutosohjelma_ lape

Pirjo Marjamäki, johtaja
puh. 040 334 6401
pirjo.marjamaki@hus.fi

Tiina Turkia Pääkaupunkiseudun Lape-muutosagentti
puh. 040 53 27344
tiina.turkia@hus.fi